

YAŞAMI ve SANATÇI KİŞİLİĞİ İLE RAKIM ELKUTLU

Ümit ALKIN¹

1.HAYATI

Hoca Mehmet Râkım Elkutlu'nun İzmir' de doğduğu ve yaşamını orada devam ettirdiği bilinmektedir. Geçmiş zamanlarda doğum tarihlerinin net olarak kayıt altına alınmaması sebebi ile doğum tarihi net olarak bilinmemekle beraber, kendi ifadesine göre 1871 yılı ağustos ayı olduğu söylenebilir. Bu konuda Sayın Sezgin'in şu ifadeleri bulunmaktadır. “Doğum tarihi kendi ifadesine göre Cemâziyelevvel 1288 (Ağustos 1871) ise de onun hayatına dair yazılanların tamamına yakınında 1869, 1870 ve 1872 yılları olarak geçmektedir. (1995: 55)

Ailesinin de hayatlarını İzmir'de geçirdiği, babasının yıllarca İzmir Hisar Camide İmam-hatiplik yaparak İzmir halkına hizmet ettiği ve babasının vefatı üzerine de kendisinin de aynı camiye tayin edildiği bilinmektedir. Nitekim Sayın Rona'nın ifadeleri şu şekildedir; “Babası İzmir Hisar camiinin imam ve hatibi Şuayp Efendi, annesi Sıdika Hanımdır. 20 yaşında iken İzmir Hisar camii imam ve hatipliğine tâyin edilen üstad, ömrünün sonuna kadar bu vazifesine devam etmiş ve bir taraftan da musiki ile meşgul olmuştur” (Rona, 1970: 157).

Tahsil hayatına İzmir'de başladığı ve devam ettiği, çocuk yaşlarından itibaren ilim dolu bir çevrede ve maneviyatlı bir atmosferde yetişip önemli kişilerden feyz aldığı söylenebilir. Nitekim Tahsili konusunda Sayın Ahmet Şahin Ak şunları kaydeder: “İlkokulu mahallesinde bitirdikten sonra orta öğrenimini İzmir İdadisinde tamamladı. Zağralı Müderris İsmail Efendi'den dinî ilimler, Amcası Şeyh Neyzen Emin Dede Efendi'den de musikî öğrendi. Yine Mevlevi şeyhi olan dayısı Şeyh Nurettin Efendi'den de teşvik görmüştür.” (2014: 282).

¹ Sorumlu yazar mail: umitalkin27@gmail.com

Resim 2: Râkım Elkutlu'nun mezarı, Kokluca Altındağ (Bornova) <http://mustafagurelli.com/?oku=2014> (06.04.2019)

KAYNAKÇA

- Ak, A.Ş. (2002). Türk Müsikîsi Tarihi. Ankara: Akçağ Yayınları.
- İmik, Ü., Haşhaş, S. (2016). Türkiye'de Müzisyen Olmak, Gece Kitaplığı Yayınevi, Ankara.
- Özkan, İ. H. (1998). Türk Müsikîsi Nazariyatı ve Usûlleri. İstanbul: Özener Matbaası.
- Rona, M. (1960). 50 Yıllık Türk Müsikîsi. İstanbul: Türkiye Yayınevi,
- Rona, M. (1970). 20. Yüzyıl Türk Müsikîsi. İstanbul: Türkiye Yayınevi.
- Sezgin, B. S. (1995). Elkutlu Mehmet Râkım, T.D.V. İslam Ansiklopedisi, c. 11.
- Yazıcı, Ü. (2000) Mehmet Râkım Elkutlu, İzmir, Muğla Valiliği Kültür Hizmeti.
- Özalp, N. M. (1992). Türk Müsikîsi Beste Formları. Ankara: Milli Eğitim Basımevi.
- İnternet Kaynakları
<https://islamansiklopedisi.org.tr/hanende>